

nost tato snad s hlediska práva civilního mohla míti jistý význam, že však pro obor práva trestního jedině rozhoduje, zda nastaly skutečnosti, ospravedlňující bezelstnost obžalovaného při užívání rozhodných známek. Obžalovaný použil v tomto směru zajisté všemožné opatrnosti, tázav se v továrně Schichtově výslovně po úředníku, který rozhoduje v záležitostech známkových, načež byl odkázán na správního radu K-a; K-em byla též rozhodná prohlášení vůči obžalovanému ve sporných známkových záležitostech učiněna; stěžovatelka sama nikdy v řízení své stolice ničeho nenamítala co do závaznosti a platnosti prohlášení správní radou K-em učiněných a vyhovuje proto po stránce právní úplně výrok soudu, pokud vylučuje k přečinu ve smyslu §u 23 známkového zákona vyhledávané v ě d o m í právě s ohledem na celé chování se K-ovo při rozhodné rozmluvě.

Namítá-li konečně stížnost, že bylo povinností obžalovaného přes sdělení a chování se právního rady K-a přesvědčiti se o tom, zda nejsou přece rozhodné známky pro žalující firmu chráněny, a dovozuje-li dále, že obžalovaný, neučiniv tak, odpovídá za své jednání alespoň pro dolus eventualis, sluší zdůrazniti, že nejspolehlivějším prostředkem urovnati jistou spornou nebo pochybnou známkovou záležitost, je vždy osobní její vypořádání s oprávněnou osobou samou; jestliť při pouhém nahlédnutí do rejstříku nedorozumění nebo nedopatření vždy možným. Tuto nejvhodnější cestu volil též obžalovaný a pokud, jak soud zjišťuje, při rozmluvě této dospěl k přesvědčení, že mu užívání známek »sajky« a »srnčí hlavičky« platně povoleno bylo správní radou a povolaným referentem v záležitostech známkových žalující firmy, jest na straně obžalovaného, následkem zjištěné jeho bezelstnosti každé úmyslné přivodění protiprávního výsledku přímé, i eventuální, přepokládající pouhou možnost protiprávního účinku, vyloučeno. Dodatečné nahlédnutí obžalovaného do známkového rejstříku nemělo by při tomto stavu věci smyslu, ježto zápisy kteréhokoli druhu, jejichž působnosti vůči osobám třetím oprávněný kdykoliv platně se může vzdáti, s ohledem na ústní svolení žalující firmy obžalovaným bezelstně předpokládané, každého významu proti obžalovanému pozbývaly. Aniž bylo proto zapotřebí, zabývati se ostatními vývody zmateční stížnosti, bylo již z úvah shora uvedených, stížnost žalobkyně jako neodůvodněnou zavrhnouti.

Čís. 1866.

Trestání válečné lichvy (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

S hlediska §u 8 zákona nesejde na tom, zda jde o budovu přepychovou.

Pro posuzování přiměřenosti činže přicházejí v úvahu předpisy zákona na ochranu nájemců.

(Rozh. zedne 17. ledna 1925, Zm I 504/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 16. června 1924, jimž byl stěžovatel uznán vinným přečinem předražování podle §u 8 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti dovolávající se číselně jedině zmatku čís. 9 a), věcně též čís. 5 §u 281 tr. ř. nelze přiznati oprávnění. Pokud vytýká soudu, že při posuzování otázky přemrštěnosti nájemného nepřihlížel k tomu, že pronajatý dům jest stylisovanou stavbou srubovou, ve kterém měl původně bydleti toliko majitel sám, takže nevycházelo se při stavbě z důvodů účelnosti, nýbrž vycházelo se s hlediska, aby se vystavěl dům toliko pro jednu rodinu se všemi pohodlnostmi a příjemnostmi pro obyvatele, že tedy budova ta nebyla postavena k pronajmutí a že obžalovaný vilu tu předal poškozeným na několik let k výhradnému používání, ocitá se v rozporu s obsahem rozsudku. Nalézací soud opírá výrok o přemrštěnosti nájemného o posudky znalců. Všichni znalci, také znalec H., s jehož posudkem nalézací soud toliko částečně souhlasí, k okolnostem těm v nálezu a posudku náležitě přihlíželi, zejména znalec Sch. zdůraznil, že na všechny poměry, jako místní polohu, vzdálenost domu od města a od nejbližší stanice elektrické dráhy, na s t a v stavby, na nájemné v sousedních budovách a též na to vzal zřetel, že nájemci používají domu toliko pro sebe. Opíraje své přesvědčení o přemrštěnosti nájemného o posudky znalecké nalézací soud tedy neponechal tím nepovšimnuty ani tyto okolnosti. Nalézací soud též přiznal jako pachovné za zahradu částku asi 1000 K ročně, kterou podle posudku znaleckého by platil toliko milovník zahradnictví ze záliby a která neodpovídá nijak výtěžku. Nalézacímu soudu tedy ani neušlo, jak stížnost mylně míní, že prý obžalovaný zahradu dal si zříditi jen z lásky k přírodě bez jakéhokoliv zjištěného úmyslu a také v tomto smyslu ji nájemcům ponechal. Znalci a tím i nalézací soud ani nepřehlédli, že jde o stavbu srubovou. Nemůže tedy býti řeči v tom směru o nějaké neúplnosti ve smyslu důvodu zmatečnosti čís. 5 §u 281 tr. ř.

Bezpodstatné jsou též další vývody, jimiž zmateční stížnost s hlediska zmatku čís. 9 a) §u 281 tr. ř. namítá, že vila jest stavbou přepychovou a že jí tudíž nelze pokládati za nemovitost, sloužící přímo nebo nepřímo k ukojení potřeb lidí. Podle zjištění rozsudku jde o domek o čtyřech pokojích s příslušenstvím, mezi jinými i s verandou, předsíní, koupelnou a zahradou, ve vzdálenosti 10 minut od stanice elektrické dráhy vedoucí z J. do R. Je to typický domek pro jednu rodinu, blízko většího města, jak je obývají příslušníci středního stavu, nikoliv výhradně zámožné kruhy obyvatelstva. Nelze tedy vůbec mluvit o budově přepychové. Než s hlediska §u 8 lich. zákona nesejde ani na tom, zda jde o budovu přepychovou čili nic, nýbrž na tom, zda pronajatá nemovitost slouží přímo nebo nepřímo k ukojení potřeb lidských. Ustanovení §u 8 lich. zákona nerozlišuje dle období §u 1 lich. zák. mezi nemovitostmi s hlediska, hově-li nemovitosti nezbytným potřebám lidským, čili potřebám přepychovým. Důvodem pro tento postup byla skutečnost obdobná jako u movitých předmětů potřeby, totiž že bytovou nouzí vyvolanou válkou počet budov a místností obytných ztenčil se tou měrou, že se stalo nutným, používati k ukojení životních potřeb lidských a domácích zvířat nemovitostí, hověcích dříve jednak jen přepychu, jednak k ukojení těchto potřeb dříve ani nesloužících. Obývají-li nemovitosti takové pro vyšší jejich cenu snad jen osoby zámožnější, slouží tím

nepřímo též potřebám bytovým jiných tříd, jelikož uvolňuje se tím jistý počet nemovitostí neb místností obytných, kterých by jinak i zámožnější třídy k ukojení svých potřeb používatí byly nuceny. Okolnost, že domek byl opatřen zařízeními a místnostmi nesloužícími toliko k ukojení potřeb bytových, nezbavuje pronajímatele povinností, §em 8 lich. zák. mu uložené, by z ní nežádal nebo nedal sobě nebo jinému poskytovatí nebo slibovatí jako nájemné částky zřejmě přemrštěné.

Právě pochybenou jest též další výtka, že nalézací soud neprávem pokládá! druhou část posudku znalce H-a za nezávažnou, ve které znalec, zjistiť p ř i m ě ř e n é n á j e m n é za účelem zjištění oné částky, kterou by bylo dužno pokládati za lichvářskou, a vypočítav tržní cenu nemovitosti, dospívá k závěru, že požadované nájemné 7500 Kč (ve skutečnosti bylo požadováno též 12000 Kč) odpovídá 6% nímu zúročení této ceny. Než výpočet takový by bylo lze položití za podklad řešení otázky přiměřenosti po případě přemrštěnosti nájemného jen za předpokladu, kdyby poměry na realitním trhu byly pravidelné. O tom však z důvodů na snadě jsoucích nemůže býti řeči. Otázku přiměřenosti požadovaného nájemného lze řešiti za dnešních poměrů toliko ve spojení s oněmi ustanoveními, jež upravují za účelem ukojení potřeb, v §u 8 lich. zák. uvedených, přípustnou výši nájemného. Vzhledem k ustanovením těm bude u nemovitostí a místností, podléhajících v době spáchání činu zákonu na ochranu nájemníků, k nimž patří též domek stěžovatelů, vystavený již dávno před válkou, zachovatí postup, kterého dbal znalec H. sám ku zjištění přiměřeného nájemného. Dlužno totiž zjistiť základnu v době činu platným zákonem o ochraně nájemníků volenou a pak připočítatí částky těmi kterými zákony o ochraně nájemníků za přípustné prohlášené. Za přemrštěné pak dlužno považovatí nájemné, které takto zjištěné částky zřejmě převyšuje. Toliko u nemovitostí ostatních možno činiti výpočet jiný a to zpravidla podle theorie nákladů pořizovacích obdobně jako u movitých předmětů potřeby. Právem tedy nalézací soud nepřihlížel k druhé části posudku znalce H-a, který v první část, zjistiť shora uvedenou základnu, implicite tím přihlížel též k položce v ní obsažené, týkající se amortisace domu. Namítá-li konečně zmateční stížnost, že podle §u 14 zákona o ochraně nájemníků ze dne 30. dubna 1924, čís. 85 sb. z. a n. na smlouvu učiněnou na určitou dobu aspoň 3 let o bytech, skládajících se mimo kuchyně a obytné pokojíky pro služebné ze 4 nebo více obytných místností, nevztahují se ustanovení §§ů 8 až 12 cit. zák. a že vzhledem k tomu, že napadený rozsudek byl vynesena po účinnosti tohoto zákona, dle článku IV. a IX. vyhl. pat. k trestnímu zákonu předpisu toho mělo býti použito také v případě daném, přehlíží, že toto ustanovení rázu administrativního nelze pokládati za novelu k trestnímu zákonu, nehledíc ani k tomu, že obmezuje účinnost svou výslovně na smlouvy, učiněné po vyhlášení tohoto zákona.

Čís. 1867.

Seznam v cestovním pase o dovážených valutách, stranou zhotovený a orgánem pasové kontroly co do správnosti potvrzený, jest veřejnou listinou ve smyslu §u 199 d) tr. zák.